

Miljøtilladelse

Ændring af svineproduktion

Østerhedevej 8, 6690 Gørding

Juni 2019

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 19/11816

Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL ÆNDRING OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIGT.....	8
ØVRIGE FORHOLD	8
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	10
INDLEDNING	10
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	10
Husdyrbrugets beliggenhed.....	11
Driftsbygninger.....	12
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	13
Foder	15
Husdyrgødning	16
Ressourceforbrug.....	16
Affald	17
Spildevand/restvand	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	18
Lugt	18
Støj, rystelser og transport	20
Støv, fluer og skadedyr	21
Lys.....	21
Driftsforstyrrelser og uheld	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR.....	22
Landskab og kulturmiljø.....	22
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	22
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	27
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	28
HØRING	28
SAMLET VURDERING	28
BILAG 1	28

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrproduktionen på Østerhedevej 8, 6690 Gørding i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at ændring og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til ændring og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at svinebruget på Østerhedevej 8 kan ændres som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En ændring af dyreholdets sammensætning og placering i staldene. Produktionsarealet forbliver uændret 820 m².

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven).

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Østerhedevej 8, 6690 Gørding, matrikel nr. 14b Jernvedlund By, Jernved. Ejendomsnummeret er 5610314107. Bedriftens CVR nr. er 17915185 og CHR nr. er 44945. Husdyrbruget ejes og drives af Lars Mikael Holm, Tangevej 1, 6690 Gørding.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 210.886. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Gl. Poltestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	105
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	105
Sygestald	Flexgruppe: Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; Dybstrøelse.	30
Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	580

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
3. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

4. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
5. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Råvarer og hjælpestoffer

6. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
7. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
8. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

9. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
10. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Lugt

11. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
12. Pumpning af gylle fra kanaler / fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.

Støj

13. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer

Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

14. Støjgrænseværdierne nævnt i vilkår 13 skal overholdes. Dog kan der i otte døgn per år ske overskridelser i forbindelse med høst (herunder korntørring) og udbringning af gylle.

Der skal, som dokumentation for ovenstående, føres logbog over hvornår der foretages støjende sæsonafhængige aktiviteter udenfor dagtimerne.

15. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

16. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

17. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
18. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Uheld

19. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt tilladelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 11. juni 2019 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/land-brug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 9. juli 2019, kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Østerhedevej 8 har søgt om at ændre dyreholdet.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Lars Mikael Holm ønsker at ændre sin svinebesætning på Østerhedevej 8.

Det ansøgte omfatter at der indsættes flere smågrise i besætning, herunder at nogle staldafsnit ændres til opstaldning af smågrise. Staldenes areal, placering i bygningerne eller staldsystemet ændres ikke.

På vegne af ansøger har Kolding Herreds Landbrugsforening den 8. april 2019 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningsystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 210.886 og er version 2.

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug der er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugenes til-lades samlet.

Lars Mikael Holm driver to andre svinebesætninger: Tangevej 1, 6690 Gørding og Jernvedvej 7, 6690 Gørding.

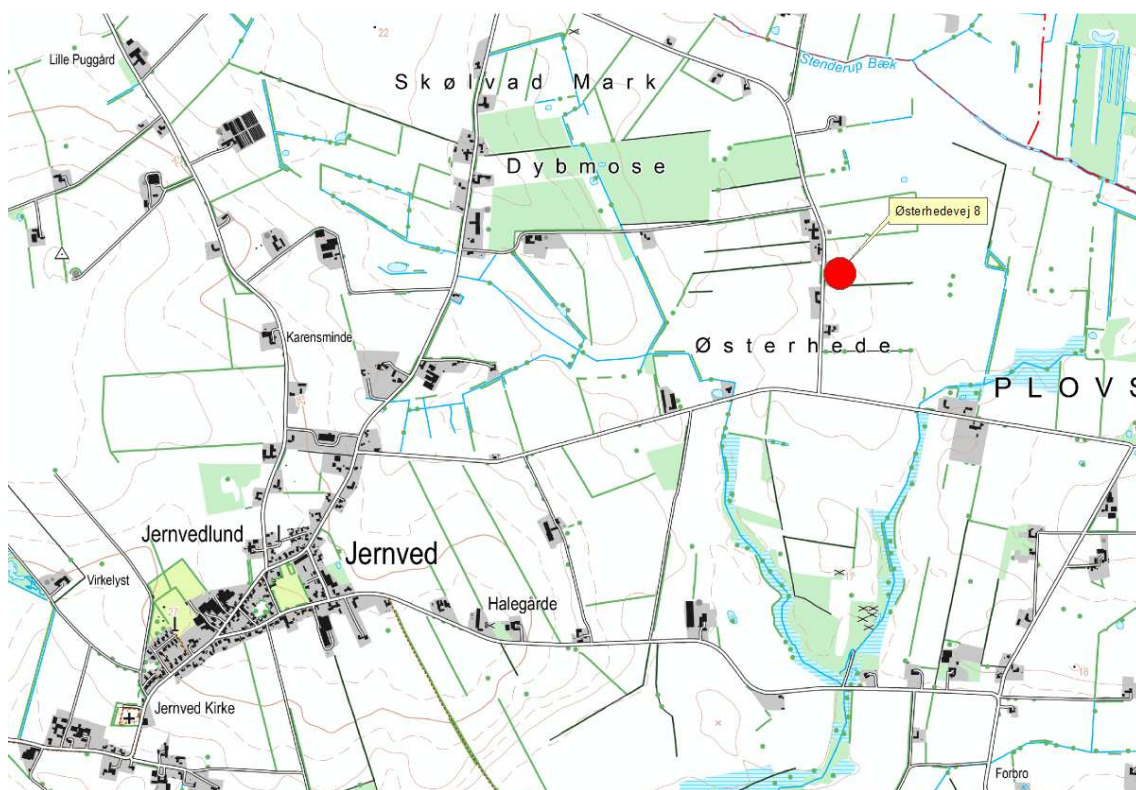
Afstanden til de to andre husdyrbrug er henholdsvis 1.600 og 2.200 meter. På baggrund af afstanden til de to øvrige husdyrbrugs anlæg, vurderer Esbjerg Kommune, at anlæggene ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundne, og meddeler således en særskilt miljøtilladelse til husdyrproduktionen på Østerhedevej 8.

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område nr. 30-030-090 "Landområde Dybmose øst" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 1.800 m fra eksisterende byzoneområde (Jernved).

Afstanden til fremtidig byzone, sommerhusområde, samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder er større end afstand til byzone.

Nærmeste nabobeboelse Østerhedevej 7 ligger 50 m fra husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nærmeste staldbygning da der ikke er nybyggeri.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	50 m	Sygeafsnit	50 m
Lokalplanområde	1850 m	Jernved	50 m
Byzoneområder	1850 m	Jernved	50 m

Sommerhusområde	>1850 m	Længere væk end nærmeste byzone i Jernved	50 m
Naboskel	96 m	Naboskel mod nord	30 m
Beboelse på samme ejendom	<15 m	Bolig og staldbygning er sammenbygget. Det vurderes at der er mindre end 15 meter mellem stald og bolig.	15 m
Levnedsvirksomhed	Meget mere end 25 m		25 m
Almen vandindvindingsanlæg	1800 m	Jernved vandværk	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	200 m	Mark vanding sydvest for anlæg	25 m
Vandløb	160 m	Rørlagt vandløb øst for anlæg	15 m for stald 100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	Ingen umiddelbart omkring anlægget	Ingen umiddelbart omkring anlægget	15 m
Sø	400 m	Nordøst for anlægget	15 m for stald 100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	15 m	Østerhedevej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	4.500	Overdrev mod nordøst, kat. 2.	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Afstandskrav i § 8 i husdyrbrugloven (afstande til naboskel, vandløb, søer, boringer, vej og egen beboelse) gælder kun for nye stalde, gyllebeholdere og lignende. Da ansøgningen ikke indeholder byggeri, er afstandskravene ikke relevante.

Driftsbygninger

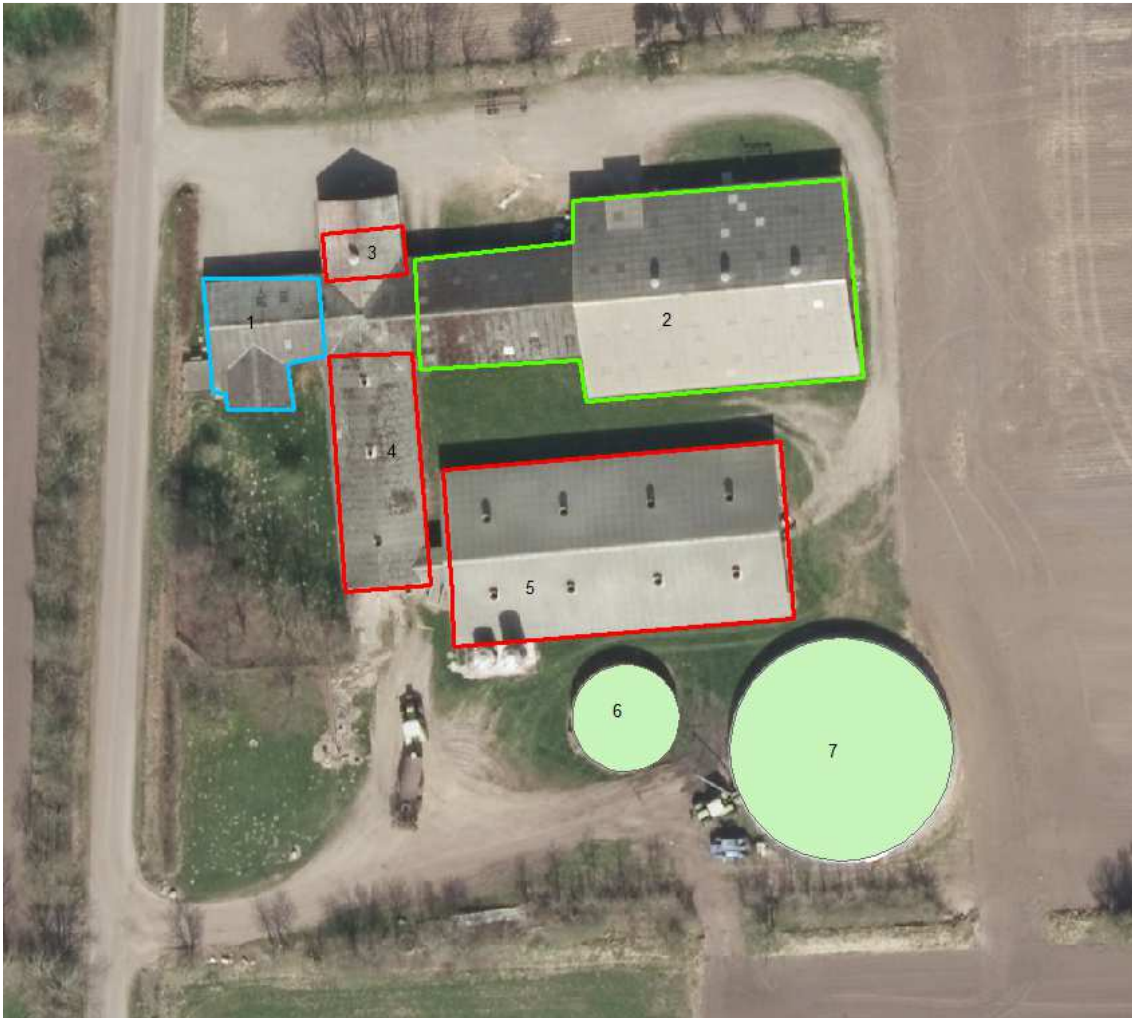
Ved det ansøgte sker der ikke nogen fysiske ændringer af anlægget. Der sker alene ændring af sammensætning og placering af dyreholdet.

På ejendommen vil der være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Bolig	-
2	Foder lager	-
3	Sygeafdeling	30 m ² produktionsareal
4	Gl. Polte stald	210 m ² produktionsareal
5	Smågrise stald	580 m ² produktionsareal
6	Gyllebeholder	113 m ² overflade / 340 m ³ volumen
7	Gyllebeholder	513 m ² overflade / 2058 m ³ volumen

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
A. Gl. poltestald	265	Mekanisk ventilation	6 m	(#172772) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv (#172769) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	105 105
B. sygestald	51	Mekanisk ventilation	6 m	(#172779) Flexgruppe: Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; Dybstrøelse	0	30
C. Klimastald	780	Mekanisk ventilation	6 m	(#172778) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	580
Sum						820

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøtilladelse efter §10 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen er meddelt d. 14. oktober 2015.
- Tilsyn

Ansøgt drift:

I staldene Gl. Poltestald og Sygestalden er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i de nævnte stalde, kan vælges mellem flere former for svin (Søer, slagtesvin og smågrise).

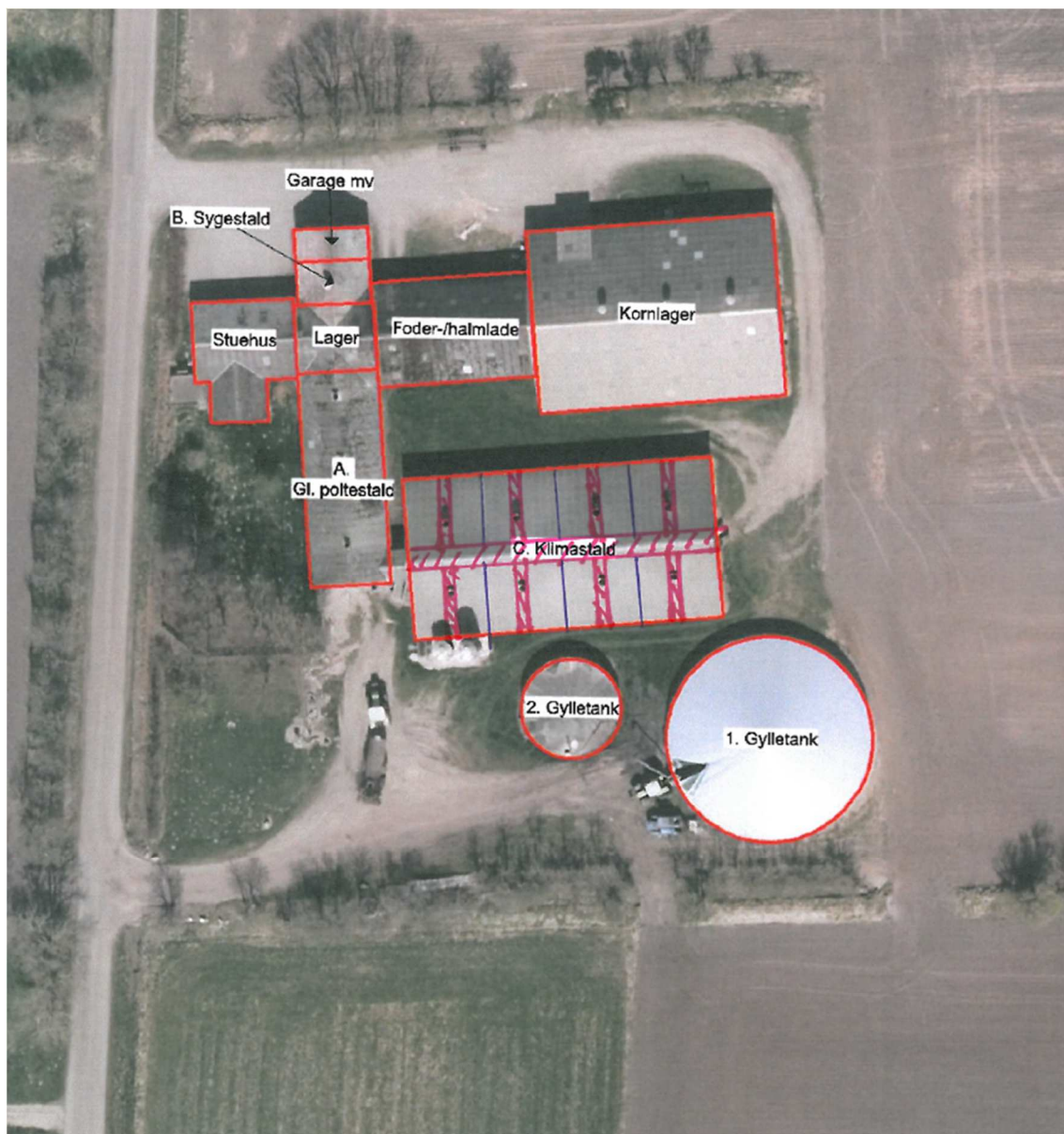
I Gl. Poltestald gælder det dog kun halvdelen af stalden (105 m²) og kun kategorierne slagtesvin og smågrise.

Staldsystemet i sygestalden fastholdes som dybstrøelse.

Staldsystemet i Gl. Poltestald fastholdes som spaltegulv med 25-49 % fast gulv (105 m²).

Vedrørende staldsystemet i Gl. Poltestald, er der tale om en kombination af fast gulv og spalter, som ikke umiddelbart kan indplaceres i ansøgningssystemet rammer. Der er reelt tale om et system, hvor ca. 22 % af arealet er fast gulv. Esbjerg Kommune vurderer, at spaltegulv med 25-49 % fast gulv er det staldsystem, der kommer tættest på det forhåndenværende staldsystem.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde.

Kort 3: principskitse for af produktionsarealet.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

På ovenstående kort er ikke produktionsarealerne vist. Gangareal er skraveret. Produktionsarealerne befinder sig i sektion A, B og C. Alt andet er ikke produktionsareal.

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Foder opbevares i de to siloer syd for smågrise stalden. Der er tale om færdigfoder og der bruges flere blandinger. Der bruges fytase i alle blandinger.

I foder laden er der et planlager for korn.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
1. gylletank	Flydende				513
2. gylletank	Flydende				119

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Begge beholdere er overdækket med fast overdækning. I ansøgningen har ansøger dog valgt ikke at lade effekten af fast overdækning indgå, og der stilles derfor ikke vilkår om fast overdækning.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceforbrug i nudrift, såvel som ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	60.000 kWh	60.000 kWh
Vand	2.400 m ³	2.400 m ³
Olie	600 l	600 l
Træpiller til opvarmning	30 tons	30 tons

Tabel 5: Energi- og vandforbrug

Husdyrbruget forsynes med vand fra offentlig vandværk.

Ressourceforbruget ændres sig ikke, da produktionsarealet er konstant, og der derfor ikke sker en væsentlig ændring af behovet for ressourcer.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste forbrug af ressourcer ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte produktionsændring. Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Husdyrbruget vurderes ikke at frembringe affald ud over ovenstående affaldsfraktioner. I praksis overføres erhvervsaffaldet til ejers anden ejendom på Tangevej 1, 6690 Gørding.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Sanitært spildevand fra driftsbygninger ledes til trix-tank og sivedræn. Det samme sker med sanitært spildevand fra boligen.

Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank.

Da der ikke findes befæstede arealer på ejendommen sker der ikke afledning af overfladevand.

Tagvand opsamles ikke.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Da det ansøgte alene handler om ændring af dyreholdets sammensætning og placering, og der ikke sker forøgelse af produktionsarealet, vil lugtemissionen ikke ændre sig ved det ansøgte.

Omrøring gyllebeholder sker kun i forbindelse med udbringning. Overpumpning af gylle fra stald til gyllebeholder sker en gang hver 14. dag.

Det vurderes at der grundet placeringen tæt på nabo, skal stilles vilkår til tidspunkt for pumpning af gylle.

Alle stalde mekanisk ventileret.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste geneafstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Østerhedevej 3 	0	FMK	100,5	100,5	122,1	Ja
Østerhedevej 7 	0	FMK	100,5	100,5	96,8	Nej
<i>Stald: B. sygestald</i>		NY (ansøgt)	0*	0*	60,6	Ja
		NY (nudrift)	0*	0*	-	-
		FMK (ansøgt)	20,5	20,5	60,6	Ja
		FMK (nudrift)	20,5	20,5	-	-
<i>+ Stald: A. Gl. poltestald</i>		NY (ansøgt)	38	38	77,6	Ja
		NY (nudrift)	38	38	-	-
		FMK (ansøgt)	56,1	56,1	78,9	Ja
		FMK (nudrift)	56,1	56,1	-	-
<i>+ Stald: C. Klimastald</i>		NY (ansøgt)	61,8	61,8	95,3	Ja
		NY (nudrift)	61,8	61,8	-	-
		FMK (ansøgt)	100,5	100,5	96,8	Nej
		FMK (nudrift)	100,5	100,5	-	-
Gørdingvej 64 	0	FMK	178,7	178,7	1867,3	Ja
Jernvedlund By, Jernved 	0	FMK	318	318	1868	Ja

Tabel 6: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Østerhedevej 7, 6690 Gørding. Nærmeste byzone er Jernved. Samlet bebyggelse ligger langt fra anlægget, længere væk end Jernved By.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Som det fremgår er genekriterierne overholdt for alle beskyttelsesinteresser, bortset fra enkelt bolig (Østerhedevej 7). Denne adresse er også nærmeste nabo.

Der er ansøgt om dispensation fra lugtgene til den konkrete nabobeboelse på baggrund af de særlige regler i § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der kan dispenseres fra lugtkriterierne hvis:

- Den vægtede gennemsnitsafstand til nabo er mere end 50 pct. af geneafstanden.
- Lugt emissionen fra de enkelte stald afsnit ikke øges.

I den konkrete sag er geneafstanden 100,5 m og den vægtede gennemsnitsafstand 96,8 m. Den vægtede gennemsnitsafstand udgør dermed 97 % og er dermed over 50 %. Emissionen staldafsnittene er i alle tilfælde konstant og øges dermed ikke. Kriterierne er dermed overholdt.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, rystelser og transport

De væsentligste støjkloder på et husdyrbrug er pumper, staldventilation, støj fra transportere, mv.

Overpumpning af gylle til gylletank sker omtrent hver 14. dag og vare ca. ½ time. Dette forventes ikke at ændre sig efter produktionsændringen.

Omrøring af gyllebeholder foretages før udkørsel på mark over ca. fem dage i foråret og en gang i efteråret. Det er kun ejendommens store beholder der omrøres.

Al ventilation er mekanisk og kan i et vist omfang høres. Det vurderes dog ikke at være problematisk.

Der er nogen støj i forbindelse med tørring/beluftning af korn i forbindelse med høst. Indblæsning af foder i fodersiloer giver også nogen støj.

Særligt ved mange tunge transportere og kort afstand til nabobeboelse kan rystelser være problematisk. I den konkrete sag, vurderes det at mængden af transportere er beskedene og tilkørselsforholdene ikke vil føre til væsentligt problemer med rystelser.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Støjbelastningen fra transportere vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transportere, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Levering og afhentning af dyr	26	26
Indlevering af foder	26	26
Transport af korn	400	400
Halmkørsel	20	20
Udbringning af husdyrgødning	170	170
Døde dyr	26	26
Renovation	26	26
I alt	694	694

Tabel 7: Oversigt over transportere. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler ikke, da produktionen i praksis er nærmest uændret.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og høst af korn kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener. For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Der udsættes rovfluer som bekæmpelse af fluer. Rotter bekæmpes af skadedyrsfirma. Der er fokus på at undgå foderspild og renholdelse som forebyggelse af rotter.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Staldene er lukkede og der undslipper derfor ikke meget lys fra dem. Der er endvidere andre bygninger og bevoksning omkring staldene, som vil begrænse spredning af lys.

Det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlige lysgener fra anlægget.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Der håndteres kun i meget begrænset omfang kemikalier og olieprodukter på ejendommen. Risikoen for splid heraf er derfor begrænset.

Ejendommen har to gyllebeholdere. Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld. Der stilles vilkår omkring praksis ift. pumpning af gylle i forbindelse med udbringning.

Der er langt fra beholderne til vandløb og søer.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om råvarer og hjælpestoffer. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I det ansøgte sker der ingen bygningsmæssige ændringer og ammoniakemissionen vil ligeledes være uændret.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sager, er der tale om en ændring af dyreholdet, i eksisterende lovlige bygninger. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilside-sættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter², skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om

² Bekendtgørelse nr. 1595 af 6.12.2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	652,1	253,0	905,1
Nudrift	652,1	253,0	905,1
8 års-drift	652,1	253,0	905,1

Tabel 8: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen ikke ændres og er 905,1 kg NH₃-N/år.

Produktionen foregår i eksisterende stalde der ikke ændres.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter. Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at tilladelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes tilladelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder omkring anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring anlægget er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 16,3 kg N/ha/år.

Husdyrbrugloven fastlægger et beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkning af omgivende naturlokaliteter. Jf. gældende klagenævnspraksis (Eksempelvis NMK-132-00091 og NMK-132-00109) er dette tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omgivende naturlokaliteter. I helt særlige tilfælde, ved fejlagtig eller utilstrækkelig naturkortlægning, kan der være behov for at foretage en konkret vurdering af de stedlige forhold.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 4).

Kort 4: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 9 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, antallet af andre husdyrbrug der bidrager kumulativt, samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1 Sø (med forekomst af løgfrø)	0,0	0,1	Ingen	Ej relevant	Intet
2 Sø	0,0	0,3	Ingen	Ej relevant	Intet
3 Sø	0,0	0,4	Ingen	Ej relevant	Intet
4 Mose	0,0	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
5 Eng	0,0	0,1	Ingen	Ej relevant	Intet
6 Eng	0,0	0,0	Ingen	Ej relevant	Intet

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

***Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§26-29.*

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur med nummer 4. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Der er ingen kategori 1 og 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau herfor er således overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen, samtidig vurderes det, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af omgivende lokaliteter.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelte lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om sø og fersk eng.

Naturtypen sø er registreret indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 4). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For fersk eng gælder, at Esbjerg Kommune ikke har registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der kendskab til bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Det drejer sig om løgfrø. Da der, som det fremgår af ovenstående, ikke forventes at ske væsentlig påvirkning af de lokaliteter arterne bruger som yngle- eller rastesteder, vurderes det, at beskyttelseshensynet til arten ikke er tilsidesat. Der henvises til tilladelsens afsnit om bilag IV arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 1,9 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 80 – Konge Å. Området modtager en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne tilladelses bilag 1.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 13 km vest for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 4 km vest for anlægget), strandtudse (ca. 11 km vest for anlægget), løgfrø (ca. 0,6 km sydvest for anlægget), stor vandsalamander (ca. 5 km nordvest for anlægget) og birkemus (ca. 14 km syd for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg af ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Konge Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arteres yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 905 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig med det beregnede BAT-krav på 905 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Delvist spaltegulv.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 80 Kongeå

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
1106 Laks (*Salmo salar*)
1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)
1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260 Vandløb med vandplanter
6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230 Rigkær

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med " "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (*Microchiroptera* spp.)
Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*)
Birkemus (*betulina*)
Odder (*Lutra lutra*)
Marsvin (*Phocoena phocoena*)
Alle andre arter af hvaler (*Cetacea* spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (*Dermochelys coriacea*)
Uægte karett (" *Caretta caretta* ")
Bastardskildpadde (*Lepidochelys kempii* ")
Europæisk sumpskildpadde (*Emys orbicularis*)
Markfirben (*Lacerta agilis*)

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
Klokkefrø (*Bombina bombina*)
Løgfrø (*Pelobates fuscus*)
Løvfør (*Hyla arborea*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter

Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortpletet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)

Vandranke (*Luronium natans*)

Liden Najade (*Najas flexilis*)

Fruesko (*Cypripedium calceolus*)

Mygblomst (*Liparis loeselii*)

Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)

Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk